

Oponentský posudek bakalářské práce

Václav Sixta, *Kolektivní biografie československé historiografie k roku 1934*. FF UK, 2012, 71 stran.

Bakalářská práce Václava Sixty se zabývá možnostmi hodnocení symbolické reprezentace československé historiografie k roku 1934 na základě údajů obsažených v Kulturním adresáři ČSR, který sestavil vrchní knihovník Národního muzea Antonín Dolenský.

Autor vybral z celkového počtu historiků, jejichž profil byl v adresáři obsažen, reprezentativní střední část statistického souboru čítající 96 osob, nacházející se dle autora na pomyslném vrcholu profesní kariéry. Dělení celkového souboru historiků do generací (celkově šesti) mu umožnilo sledovat u zkoumané části souboru (generace III–V) i trendy ve vývoji symbolické reprezentace. Kritérii hodnocení byly pro autora umístění v rámci oboru z hlediska prestiže instituce (univerzita, archiv, střední školství), národnost, lokalita, ve které historik působí z hlediska postavení centrum vs. periferie, a odborné zaměření historiků tak, jak se sami profilovali na základě vyplněných dotazníků pro Kulturní adresář.

Práce podle mého názoru splňuje (a místy překračuje) nároky kladené na kvalifikační výstup bakalářského stupně studia. Z textu je patrné, že si je autor vědom omezení, která mu přinesla volba Kulturního adresáře jako primárního pramene, stejně tak jako problémů, které mu přináší jeho rozbor na základě údajů v pramenu samém, či další aspekty, jako například objektivní vs. subjektivní přístup při práci s generacemi. Svým přístupem je tato práce základem pro budoucí inovativní uchopení pohledu na meziválečnou historiografii v Československu, samozřejmě za předpokladu, že bude postavena na širší teoretické a pramenné bázi, což ovšem předložený text do budoucnosti slibuje.

Jednou z otázek, kterou si na základě textu čtenář pokládá, je, na jakém základě autor dělí specializaci historiků, již na základě odpovědí respondentů rekonstruuje. Podle mého názoru se mísí dvě kategorie specializací – na základě chronologie a tematického zaměření. (prehistorie, starověk, středověk, novověk, moderní dějiny vs. církevní, regionální, hospodářské, vojenské, kulturní, dějiny států, ediční činnost a pomocné vědy historické).

Nemělo by do budoucna větší výpovědní hodnotu, kdyby se obě kategorie specializací (dle možností) hodnotily zároveň?

Z hlediska hodnocení národnosti a vlivu na československou historiografii je problematická zejména skupina ruských historiků-emigrantů, která do určité míry působila na institucích oddělených od vědeckého života jistou jazykovou bariérou, přestože se fakticky nacházela v centrech vědeckého dění. Proto bych se při dalším zkoumání problému v budoucnu v případě této minority přikláněl k hlubšímu rozboru problematiky ruských emigrantských institucí a jejich komunikace s etablovanými československými institucemi.

Zmiňovaný „profesní vrchol“ u nejstarší generace (generace III) (s. 37–38) podle mého mínění problematizuje částečně změna demografické struktury obyvatelstva v průběhu 20. století, respektive proměna průměrného věku. Zároveň historik, který se nachází ve vrcholném postavení z hlediska hierarchie, nemusí nutně být na svém profesním vrcholu z hlediska odborné činnosti, tudíž by tato kategorie potřebovala širší zhodnocení z hlediska publikační činnosti jednotlivých historiků. To ovšem překračuje vytyčený rámec této práce a připomínka je míněna jako téma k zamyšlení při dalším bádání.

U závěrečného výstupu – příloh – by bylo vhodné místy použít vysvětlivky obsahu jako případné shrnutí předchozích analýz z textu. Zároveň není například na první pohled jasné kritérium řazení historiků v databázi generací III–V.

Problematická je místy formální úroveň textu, při dalším psaní bych se zaměřil z hlediska pravopisu zejména na pravidla psaní velkých a malých písmen a interpunkci.

Závěr

Bakalářská práce Václava Sixty je dobrým základem pro další zkoumání dosud opomíjené problematiky jak z hlediska volby tématu, tak z hlediska přístupu, proto ji doporučuji k obhajobě s navrženým hodnocením výborně.

V Praze

1. 9. 2012

Jan Lomíček